

XV науково-практичного семінару / ред. колегія : І.Д. Пастух (голова), В.М. Дорогих, О.К. Волох. – 337 с. без ілл. (с.243-248)

4. Види булінгу та кібербулінгу. URL: <https://edu.bullying-stop.org.ua/article/4>

УДК 347.6

Юридичні науки

КОЛІЗІЇ В СІМЕЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ У ПИТАННЯХ УСИНОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

Схаб-Бучинська Тетяна Ярославівна

к.ю.н., доцент кафедри цивільного права

Навчально-наукового Юридичного інституту

м. Івано-Франківськ, Україна

Усиновлення є однією із основних правових форм влаштування дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування у сім'ю і провадиться з метою забезпечення стабільних, гармонійних та сімейних відносин між особами-усиновителями та дітьми, над якими встановлено усиновлення. Так, з моменту усиновлення між вище згаданими суб'єктами та їх родичами виникають взаємні особисті немайнові та майнові права та обов'язки, і, що головне, з цього моменту утворюється нова сім'я, яка створюватиме для дитини найкраще середовище для її розвитку та благополуччя. Тому у відносинах, учасником яких є дитина та з метою захисту її прав та інтересів, усі прийняті положення нормативно-правових актів повинні бути досконало продумані, щоб при їх застосуванні не виникало жодних прогалин та суперечностей. Тому метою даного дослідження є виявлення колізій у нормах чинного сімейного законодавства України та положеннях міжнародних договорів, які ратифіковані Верховною Радою України.

Процедура усиновлення регулюється рядом міжнародних договорів, зокрема: Європейською конвенцією про усиновлення дітей [1] та Конвенцією про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення [2], а також чинними норма-

тивно – правовими актами, а саме: Главою 18 Розділу IV та Розділом VI Сімейного кодексу України [3], Законом України «Про ратифікацію Європейської конвенції про усиновлення дітей (переглянутої)» [4], Законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» [5], Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей» [6] тощо.

Аналізуючи та детально вивчаючи вище згадані нормативно-правові акти приходимо до висновку, що вони містять у собі певні прогалини та колізійні норми, які потрібно переглянути.

Так, у ст. 207 Сімейного кодексу України під усиновленням розуміють прийняття усиновлювачем у свою сім'ю особи на правах дочки чи сина, що здійснене на підставі рішення суду. Моментом здійснення усиновлення вважається день набрання чинності рішенням суду про це [3]. Однак, у Законі України «Про ратифікацію Європейської конвенції про усиновлення дітей (переглянутої)», усиновлення є дійсним лише за умови, що його здійснено рішенням суду або адміністративним органом [4]. Тобто згідно Європейської конвенції про усиновлення дітей приймати рішення про усиновлення дитини окрім суду надано певному адміністративному органу, який є компетентним в даних питаннях. Однак, на нашу думку, в ст. 225 Сімейного кодексу України та ст. 3 згаданої Конвенції існує певна невідповідність положень. Адже, якщо мова йде про усиновлення дитини, яка проживає на території України, то усиновлення можливе лише за рішенням суду, і жоден інший орган не вправі приймати такі рішення. Єдине виключення із правила закріплене у ст. 282 Сімейного кодексу України, де надано право консульській установі або дипломатичному представництві України приймати рішення про усиновлення дітей, які є громадянами України, але проживають за її межами. Тому, щоб не виникало зайвих питань щодо суб'єкта, якого наділено повноваженнями вирішувати питання усиновлення необхідно привести у відповідність ст. 225

Сімейного кодексу України і викласти її в наступній редакції:

Стаття 225. Момент здійснення усиновлення

1. Усиновлення дітей, громадян України, які проживають на території України вважається здійсненим у день набрання чинності рішенням суду про усиновлення.

2. Усиновлення дітей, громадян України, які проживають на території іноземної держави вважається здійсненим у день набрання чинності рішення консульської установи та дипломатичного представництва.

Також, колізійними є норми ст. 9 Європейської конвенції про усиновлення дітей (переглянута) та ст. 211 Сімейного кодексу України. Так, положення даної Конвенції визначає мінімальний вік усиновлювача, а саме усиновлювачем не може бути особа молодша за 18 років і старша за 30 років. Різниця у віці між усиновлювачем і дитиною, враховуючи найвищі інтереси останньої повинна становити не менше 16 років. Згідно ст. 211 Сімейного кодексу України усиновлювачем дитини може бути дієздатна особа віком не молодша двадцяти одного року, за винятком, коли усиновлювач є родичем дитини. Усиновлювачем може бути особа, що старша за дитину, яку вона бажає усиновити, не менш як на п'ятнадцять років. Положення ч.1 ст. 211 Сімейного кодексу України щодо закріплення максимальної різниці у віці між усиновлювачем та дитиною у сорок п'ять років законодавець скасував Законом України «Про внесення змін до Сімейного кодексу України щодо усиновлення» від 09.09.2011р. і питання щодо максимальної межі досягнення вікового цензу для особи - усиновлювача залишається відкритим. Однак, посилаючись на ч. 2. ст. 13 Сімейного кодексу України, де закріплено положення про те, що у випадку якщо в міжнародному договорі України, укладеному в установленому порядку, містяться інші правила, ніж ті, що встановлені відповідним актом сімейного законодавства, то застосовуються правила відповідного міжнародного договору України. Тому з метою уникнення подальшого дисбалансу законодавчих норм необхідно переглянути досліджувані статті і привести їх у відповідність до положень міжнародного договору.

Детальний аналіз чинного сімейного законодавства та міжнародних договорів дає можливість простежити наступну невідповідність положень ст. 14 Європейської конвенції про усиновлення дітей та ст. 238 Сімейного кодексу України, де йдеться про скасування усиновлення та визнання його недійсним. Так відповідно до ст. 14 Конвенції усиновлення може бути скасовано або визнано недійсним лише за рішенням компетентного органу. Однак, потрібно пам'ятати, що відповідно до ст. 3 Конвенції суд не виступає адміністративним органом, адже усиновлення відповідно до згаданої норми визнається дійсним лише за умови, що його здійснено рішенням суду або адміністративним органом. На противагу даному положенню, згідно ст. 238 Сімейного кодексу України усиновлення скасовується виключно судовим рішенням. Тому відповідно до Конвенції усиновлення скасовується за рішенням компетентного органу, а згідно чинного законодавства – у судовому порядку.

Також, цікавою і дискусійною є положення ст. 5 Європейської конвенції про усиновлення дітей, де подається чіткий та виключний перелік осіб, які повинні дати згоду на усиновлення. Серед цих суб'єктів є згода самої дитини. Відповідно до Конвенції згода дитини вважається такою, що має достатній рівень розуміння, а дитину вважають такою, що має достатній рівень розуміння, після досягнення віку, який визначено законом та який не повинен перевищувати 14 років [1]. У Сімейному законодавстві вік дитини з якого вона може давати згоду на усиновлення не визначено. У ст. 218 Сімейного кодексу України лише зазначено, що для усиновлення потрібна згода дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити. Однак, ця норма не має конкретизованого змісту, і у випадку усиновлення виникає ряд проблем, адже важко визначити дійсну волю дитини для передачі її в сім'ю на виховання.

Досліджуючи чинне сімейне законодавство та міжнародні нормативно-правові акти, приходимо до висновку, що при усиновленні дітей, особливо коли йде мова про міжнародне усиновлення виникає ряд проблем через невідповідність одних

норм іншим. Так як, відповідно до ст. 19 Закону України «Про міжнародні договори України» міжнародні договори є частиною національного законодавства, і якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору [7]. Тому для уникнення колізій законотворцям необхідно детально переглянути та співставити положення українського законодавства та міжнародних договорів, які ратифіковані Верховною Радою України та привести усі норми у відповідність до міжнародних договорів.

Література:

1. Європейська конвенція про усиновлення дітей від 15. 02. 2011. № 3017-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9-94_a17#Text

2. Конвенція про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення від 29. 05. 1993. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_365#Text

3. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 року № 2947-III. Відомості Верховної Ради України. 2002. №№ 21-22. Ст. 135.

4. Про ратифікацію Європейської конвенції про усиновлення дітей (переглянутої): Закон України від 15.02.2011 № 3017-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3017-17#Text>

5. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: Закон України від 13.01.2005. № 2342-IV. Дата оновлення: 31.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15#Text>

6. Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.2008. № 348-2021-п. Дата оновлення: 28.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/905-2008-п#Text>

7. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 №. 1906-IV. Дата оновлення: 11.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>

UDC 519.2 + 004.6

Technical science

MAIN APPLICATIONS OF PROBABILITY THEORY IN DATA SCIENCE

Oleh Toporkov

Student,

Senior advisor – Olena Oliinik

Senior lecturer of the

Department of Software Engineering,

Kharkiv National University of Radioelectronics

Kharkiv, Ukraine

Abstract: *In recent years data science has become more popular as a self-sufficient and independent branch of computer science. It is not a secret that data science, like everything related to computing, is fully based on different sections of mathematics (linear algebra, analytical geometry, mathematical analysis, probability theory, mathematical statistics, and others). The main purpose of this thesis is to show base applications of probability theory and to structure the available information.*

Key words: *data science, probability theory, mathematics, probabilities in data science.*

Data science is known as one of the most fashionable and promising IT areas of the XXI century[1]. As you know, the main task of a data scientist is to analyze data, identify some patterns and classify them for more effective use. Accordingly, at each stage, the specialist is faced with probabilities. For example, he may be confronted with the probability of answering the question asked correctly, or with the probability of the influence of noise on the result of data processing.

There are many applications of probability theory already in use in data science, and this number is increasing every year. Below